

Raport
*Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 22 i 23 marca 2010 r.
na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku zarządzanie
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.*

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego przeprowadził Zespół Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Danuta Strahl – Przewodnicząca Zespołu, członek PKA
- prof. dr hab. Eugeniusz Gatnar – członek PKA,
- prof. dr hab. Anna Czubała – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA,
- Łukasz Wyszyński - przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.-ekspert PKA

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytacja w Uniwersytecie Warszawskim na kierunku „zarządzanie” odbyła się po raz drugi, bowiem kierunek ten został pozytywnie oceniony przez Państwową Komisję Akredytacyjną w roku 2004.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni oraz Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni, a także dodatkowe, o przedstawienie których zwrócono się w trakcie wizytacji, przeprowadził hospitage i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, a także przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Raport został opracowany na podstawie przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału oraz jego pracownikami.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Uniwersytet Warszawski jest publiczną uczelnią posiadającą osobowość prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu uchwalonego Uchwałą Senatu nr 115 z dnia 21 czerwca 2006 r. Uniwersytet Warszawski kieruje się wskazaniem otwierającym „Tymczasowe Urządzenie Wewnętrzne Uniwersytetu Królewsko – Warszawskiego”, brzmiącym: „Uniwersytet ma nie tylko utrzymywać w narodzie nauki i umiejętności, w takim stopniu, na jakim już w świecie uczonym stanęły, ale nadto doskonalić je rozkrzewiać i teorię ich do użytku społeczności zastosowywać” oraz wskazaniami Wielkiej Karty Uniwersytetów Europejskich (Statut Uniwersytetu Warszawskiego). Fundamentem funkcjonowania Uczelni są zatem zasady swobody nauczania i prowadzenia badań naukowych, równoważności działalności naukowej i dydaktycznej, nieustannego dążenia do rozwoju wiedzy (Wielka Karta Uniwersytetów Europejskich, "Podstawowe zasady"), jej upowszechniania oraz promowania kultury dialogu (Misja Uniwersytetu Warszawskiego). W raporcie samooceny wskazuje się na cztery podstawowe wymiary misji Uczelni: jedność nauki i nauczania, zapewnienie dostępu do wiedzy, kształtowanie tolerancji i postaw obywatelskich wśród studentów, integrowanie wartości uniwersalnych z tożsamością kulturową regionów. Zatem jakość kształcenia widoczna jest we wszystkich czterech wymiarach misji, a w szczególności w ujęciu integrującym kształcenie z badaniami naukowymi, co dla uniwersyteckiego modelu kształcenia ma szczególnie uzasadniony charakter. Uniwersytet Warszawski ma jedną z najsilniejszych pozycji wśród uczelni w kraju, a także jest liczącym się ośrodkiem naukowym za granicą.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uczelni (§ 26 ust. 2 i 3) organy kolegialne Uczelni, tj. Senat i Rada Wydziału, a także organy jednoosobowe, tj. Rektor i Dziekan wypełniają obowiązki statutowe. Skład Senatu jest zgodny z uregulowaniami zawartymi w Statucie Uczelni.

Senat wypełnił swoje obowiązki wynikające z art. 169 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i podjął w ustawowym terminie, tj. w dniu 16 kwietnia 2008 r. Uchwałę nr 365 w sprawie szczegółowych warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2009/2010. Na rok akademicki 2010/2011 podjęto odpowiednio Uchwałę nr 95 w dniu 20 maja 2009 r. W Uchwale tej określono szczegółowe zasady przyjęć na studia, łącznie z zasadami przyjęć na studia obcokrajowców. Uchwały umieszczone są w informatorze dla kandydatów na studia wyższe oraz na stronach internetowych.

Senat wypełnił również swoje obowiązki określone w art. 130 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 15 marca 2006 r. Uchwałę nr 65 w sprawie wprowadzenia „Zasad rozliczania pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich i doktorantów”. Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób *zgodny* z zapisami ustawy.

Senat wypełnił obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 5 ustawy i zatwierdził roczne sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni. Senat wypełnił także obowiązki wynikające z zapisu § 127 ust. 1 i 3 Statutu Uczelni, powołując Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów – Uchwałę nr 35 z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie wyboru członków Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów i Doktorantów na kadencję 2008 – 2012.

Rektor Uczelni oraz Dziekani zostali powołani do pełnienia swoich funkcji zgodnie z zapisami statutowymi, spełnione zostały również warunki określone w art. 72 ust. 2 oraz 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którymi organy jednoosobowe zatrudnione są w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmowali się Rektor i Dziekani odpowiadały ich statutowym kompetencjom.

Rektor wypełnił m. in. obowiązek wynikający z przepisów art. 35 ust 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i przekazał w terminie, tj. w dniu 15 października

2009 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego roczne sprawozdanie z działalności Uczelni, wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej. Rektor powołał również Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną – zgodnie z zapisami Statutu Uczelni.

Analiza dokumentacji wykazała, iż zakres wydawanych przez Rektora zarządzeń jest zgodny z ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami.

Dokumentacja w Uczelni prowadzona jest prawidłowo.

W UW pomoc materialna jest przyznawana na mocy regulaminu wprowadzonego w życie Zarządzeniem Rektora nr 38 z dnia 30 września 2009 r. Regulamin w swojej treści jest zgodny z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i zawiera wszystkie formy pomocy materialnej w niej przewidziane. Regulamin precyzyjnie określa też tryb powoływania oraz pracy organów stypendialnych, zgodnie z przepisami ustawy.

Regulamin studiów UW został wprowadzony w życie zgodnie z art. 161 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, o czym świadczy uchwała Samorządu Studentów, która pozytywnie opiniuje jego postanowienia. W swojej treści zawiera on prawa i obowiązki studenta, które wynikają z ustawy. Jego zapisy wydają się jasne i nie budzące uwag.

Wysokość opłat za usługi edukacyjne a także innych opłat związanych z procesem dydaktycznym w UW zawarte są w dokumencie, który jest dostępny dla wszystkich studentów w jednostkach ogólnouniwersyteckich, stronie internetowej oraz w poszczególnych jednostkach.

Umowa zawierana przez studenta i uczelnię o świadczenie usług edukacyjnych nie zawiera w swojej treści klauzul uznanych przez UOKiK za niedozwolone. Bardzo jasno i precyzyjnie określa obowiązki obu stron, warunki zwalniania z opłat i ich pobierania oraz rozwiązywania umowy. Dobrą praktyką, jest też dodawanie do umowy w formie załącznika opłat dodatkowych obowiązujących w danym roku akademickim.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych¹ i dydaktycznych.

¹ użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

Struktura organizacyjna Wydziału Zarządzania zawiera 8 katedr i 6 zakładów. Kierownikami tych jednostek są pracownicy naukowcy z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego. Profil naukowy katedr w pełni odpowiada potrzebom procesu dydaktycznego prowadzonych kierunków studiów. Bezpośredni związek z kierunkiem *zarządzanie* z uwagi na prowadzone badania naukowe oraz specjalności naukowe skupionych w nich pracowników naukowych posiada 6 katedr oraz 4 zakłady .

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	31305	1988	1763	30
Studia niestacjonarne	24082	4807	601	203
Razem	55387	6796	2364	233

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest wyższa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych i stanowi 56,5% ogółu studentów Uniwersytetu..

Studenci Wydziału Zarządzania stanowią 12,3% ogółu studentów Uczelni, przy czym udział studentów stacjonarnych jest już znacznie niższy i wynosi 6,4% ogółu studentów stacjonarnych Uniwersytetu. Natomiast na Wydziale Zarządzania udział studentów stacjonarnych sięga 29,3% ogółu studentów Wydziału.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Obecnie na Wydziale Zarządzania realizowane jest kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunkach „*zarządzanie*” oraz „*finanse i rachunkowość*”.

Państwowa Komisja Akredytacyjna *pozytywnie* oceniła jakość kształcenia na kierunku „zarządzanie” w roku 2004.

W roku 2008 Wydział Zarządzania uzyskał akredytację CEEMAN oraz międzynarodową – 4 PALMS, zaś w roku 2009 – akredytację AMBA i reakredytację międzynarodową – 4 PALMS.

Wydział Zarządzania posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora oraz doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	345	498	843
	II	232	249	481
	III	302	187	489
II stopnia	I		1344	1344
	II		1240	1240
jednolite studia magisterskie	I			
	II			
	III			
	IV	339	94	433
	V	330	85	415
Razem		1548	3697	5245

Studenci ocenianego kierunku stanowią aż 77,2% ogólnej liczby studentów Wydziału Zarządzania, zaś 9,5% ogólnej liczby studentów Uczelni. Natomiast wskaźnik udziału studentów studiów stacjonarnych wynosi tylko 29,5% ogólnej liczby studentów tego kierunku, ale aż 77,9% studentów studiów stacjonarnych tego Wydziału. Jest to zatem wiodący kierunek studiów na Wydziale Zarządzania. Liczba przyjętych studentów na studia I stopnia w ostatnim roku akademickim bardzo wyraźnie wzrosła (o 75%) w stosunku do roku poprzedniego, w szczególności na studiach niestacjonarnych (aż dwukrotnie). Również na studiach II stopnia obserwuje się, ale już zdecydowanie słabszy, wzrost w stosunku do roku ubiegłego studentów przyjętych na I rok studiów (o około 8%).

Uczelnia realizuje swoją misję, co przynosi efekty w utrzymywaniu wysokiej pozycji wśród uczelni polskich i zagranicznych. Organy Uczelni oraz Wydziału Zarządzania działają zgodnie ze swoimi kompetencjami. Kierunek *zarządzanie* z uwagi na liczbę studentów stanowi wiodący kierunek Wydziału Zarządzania.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta

Raport Samooceny zawiera pełny i wyczerpujący opis sylwetki absolwenta kierunku *zarządzanie* studiów I i II stopnia, zakładający cele kształcenia, a odnoszący się odpowiednio do wiedzy, umiejętności i postaw. Pełny opis sylwetki jest przygotowany dla poziomów kształcenia i odpowiednich specjalności.

Opis sylwetki absolwenta zarówno w odniesieniu do całego kierunku „*zarządzanie*”, jak i poszczególnych specjalności, eksponuje pewne ogólne umiejętności. W odniesieniu do prezentacji sylwetki absolwenta kierunku, opis wiedzy, jaką powinien pozyskać w trakcie studiów sprowadza się do stwierdzenia, że absolwent studiów I stopnia na kierunku „*zarządzanie*” powinien posiadać „znajomość podstaw teoretycznych i praktycznych z zakresu nauk o zarządzaniu, ekonomii i dyscyplin komplementarnych oraz odpowiednią wiedzę specjalistyczną”. Powinien także umieć rozpoznawać, diagnozować i rozwiązywać problemy gospodarowania zasobami osobowymi, rzeczowymi, finansowymi i informacyjnymi oraz realizować różnego rodzaju przedsięwzięcia w przedsiębiorstwach.

Absolwent tego kierunku może pracować w charakterze analityka i projektanta systemów zarządzania oraz menedżera średniego szczebla w przedsiębiorstwach, jednostkach administracji publicznej różnych szczebli, a także prowadzić własną działalność gospodarczą.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku „*zarządzanie*” posiada rozszerzoną wiedzę o charakterze akademickim z zakresu zarządzania, ekonomii i dyscyplin komplementarnych, a

także umiejętności niezbędne do podjęcia pracy zawodowej w jednostkach administracji i przedsiębiorstwach oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Studia II stopnia na kierunku „zarządzanie” zapewniają integrację wiedzy z różnych dziedzin, a także w wysokim stopniu rozwijają kompetencje menedżerskie studentów. Absolwent tego kierunku posiada umiejętności krytycznej analizy, interpretacji i oceny zjawisk ekonomicznych i społecznych w różnej skali, w szczególności umiejętności podejmowania decyzji i planowania w skali przedsiębiorstw i innych instytucji, kierowania zespołami, prowadzenia negocjacji. Posiada również umiejętność zarządzania strategicznego.

Wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie studiów umożliwiają absolwentowi zajmowanie stanowisk kierowniczych lub stanowisk specjalistów w organach zarządzających przedsiębiorstw i grup kapitałowych, instytucjach *non profit*, jednostkach administracji publicznej różnych szczebli.

Sformułowana sylwetka absolwenta wyraźnie definiuje efekty kształcenia. Jest zgodna ze standardami kształcenia, ale wnosi również wartość dodaną dla poszczególnych specjalności kształcenia, a także kierunku. Odnosi się (zgodnie z zasadami Procesu Bolońskiego) do trzech deskryptorów: wiedzy, umiejętności i innych kompetencji, wprowadzając jednocześnie właściwe rozróżnienie ich zakresu dla studiów I i II stopnia.

Wprawdzie Władze Wydziału Zarządzania UW nie wskazały pracodawców, którzy uczestniczą bezpośrednio w kształtowaniu programu studiów, ale liczne doświadczenia eksperckie nauczycieli akademickich Wydziału przenoszą do programu studiów oczekiwania pracodawców.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Przyjęcia kandydatów na I rok studiów stacjonarnych pierwszego stopnia mają charakter konkursowy i wynikają z sumy punktów kwalifikacyjnych uzyskanych na podstawie wyników z egzaminu maturalnego z przedmiotów:

- jeden język obcy spośród następujących: angielski, francuski, niemiecki, rosyjski, włoski, hiszpański – wymagany poziom dla matur 2005 - 2009 - podstawowy albo rozszerzony.

- dwa przedmioty spośród następujących: matematyka, historia, geografia – wymagany poziom dla matur 2005 - 2009 - podstawowy albo rozszerzony.

Natomiast na studia niestacjonarne kandydaci są przyjmowani na podstawie złożonych dokumentów, tj. świadectwa dojrzałości. W przypadku zgłoszenia się większej liczby kandydatów niż określony limit przyjęć, odbywa się postępowanie konkursowe, tak jak w przypadku studiów stacjonarnych.

W przypadku studiów II stopnia, Rada Wydziału Zarządzania UW podjęła w dniu 19 grudnia 2007 roku uchwałę rekrutacyjną na rok akademicki 2009/2010, w której sformułowano nowe zasady rekrutacji na studia II stopnia. Rekrutacja jest prowadzona w oparciu o średnią ze studiów oraz ocenę na dyplomie ukończenia studiów I stopnia. Kandydaci muszą posiadać tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub tytuł równorzędny i są przyjmowani na studia na podstawie średniej arytmetycznej wyliczonej z:

- końcowej oceny z dyplomu ukończenia studiów wyższych,
- średniej ze studiów.

Następnie tworzona jest lista rankingowa kandydatów i przyjmowane są te osoby, które znalazły się na najwyższych miejscach w rankingu, do wypełnienia określonego limitu miejsc.

Z uchwały rekrutacyjnej wynika, że na studia drugiego stopnia na kierunek „zarządzanie” przyjmowani są kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia lub dyplom magistra dowolnego kierunku studiów.

1.3. Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia,

Program studiów I stopnia na kierunku „zarządzanie” spełnia łączne standardy godzinowe, a nawet je przekracza (standard 2000 godzin – realizacja 2198 – w tym praktyki zawodowe - 90) w ramach przedmiotów z zakresu treści podstawowych (standard 300 godzin – realizacja 390) i kierunkowych (standard 300 godzin – realizacja 465). Przedmiot Mikroekonomia na studiach stacjonarnych jest realizowany w wyższym (w stosunku do standardów kształcenia) wymiarze godzinowym o 45 godzin, Podstawy zarządzania – o 30 godzin, Matematyka – o 15 godzin. Treści humanistyczne realizowane są w ramach 3 przedmiotów: Elementy psychologii, Elementy socjologii, Geografia ekonomiczna/Historia gospodarcza w wymiarze po 30 godzin, co daje łącznie 90 godzin (standard 60 godzin), w nadmiarze więc spełnione są wymogi standardów kształcenia. Zarówno lista oferowanych

przedmiotów, jak i treści kształcenia ujęte w sylabusach są zgodne ze standardami kształcenia. Przedmioty oferowane przez Wydział jako oferta specjalna związane są z dyscypliną wiedzy *nauki o zarządzaniu* w wymiarze -około 300 godzin. Ponadto rozszerzają one wiedzę z obszaru zagadnień ekonomicznych w wymiarze około 200 godzin, statystyki 60 godzin. Bardzo rozbudowana jest oferta kształcenia w zakresie prawa obejmująca podstawy prawa, prawo pracy, podstawy prawa administracyjnego, podstawy prawa cywilnego z ogólną pulą 240 godzin – co może dobrze służyć procesowi dydaktycznemu.

Na studiach niestacjonarnych (wieczorowych) liczba realizowanych godzin wynosi 2078, zaś na studiach niestacjonarnych – 1454 (w tym praktyki 90 godzin), co przekracza ustalone w standardach 1200 godzin. Program studiów niestacjonarnych jest kopią programu studiów stacjonarnych ze zmniejszoną liczbą godzin przedmiotów wprowadzonych przez Uczelnię jako przedmioty poza standardami.

Oferta zajęć do wyboru jest raczej skromna i obejmuje na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych (wieczorowych): języki obce w wymiarze 240 godzin , wykłady do wyboru 30 godzin i seminarium dyplomowe 60 godzin, co stanowi około 25% (wobec wymaganych 30%) ogółu zajęć tworzących podstawę do obliczeń. Na studiach niestacjonarnych oferta zajęć do wyboru obejmuje 240 godzin języków obcych, wykłady do wyboru 24 godziny i seminarium dyplomowe 36 godzin, co wyczerpuje wymogi określone w standardach kształcenia.

Program studiów II stopnia na kierunku „zarządzanie” spełnia łączne standardy godzinowe. Na studiach stacjonarnych standardy kształcenia przewidują 900 godzin na pełny program studiów, zaś Wydział realizuje 1260 godzin. Na studiach niestacjonarnych standard wynosi 540 godzin, a realizacja – 846 godzin. W ramach przedmiotów z zakresu treści podstawowych realizuje się 210 godzin (standard 165) i kierunkowych 270 godzin (standard 180 godzin). Przedmioty oferowane przez Wydział jako poza standardowe opiewają na studiach stacjonarnych na 795 godzin, na studiach niestacjonarnych na 492 godziny, a niestacjonarnych (wieczorowych) - 795 godzin. Przedmioty te oferują wiedzę z zakresu zarządzania, ekonometrii i prognozowania, systemów podatkowych. Treści kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia, a w zakresie przedmiotów oferowanych przez Uczelnię poza standardami są zgodne z aktualnym stanem wiedzy.

Na studiach II stopnia realizowane są specjalności: Zarządzanie międzynarodowe, Zarządzanie przedsiębiorstwem, Bankowość, ubezpieczenia i rynek kapitałowy, Marketing, Rozwój potencjału społecznego, E- biznes, Zarządzanie publiczne, które mieszczą się w kanonie wiedzy dla kierunku „zarządzanie”. Natomiast specjalność *Rachunkowość i finanse* nie odpowiada temu kierunkowi. Co więcej, jej nazwa jest tożsama z samodzielnym kierunkiem „finanse i rachunkowość”, co przeczy zasadzie, iż kształcenie na specjalności jest zawsze węższe, aniżeli na kierunku. Zatem nazwa tej specjalności oraz jej profil programowy powinny zostać zmienione. Należy dodać, że Komisja Programowa i Dydaktyczna Rady Wydziału Zarządzania UW w dniu 25.02.2010 r. podjęła decyzję o wprowadzeniu nowych 6 specjalności. Zatem ogółem Wydział będzie oferował 14 specjalności, co może przynosić trudności organizacyjne (na przykład przy uruchamianiu zmieniających się w poszczególnych latach specjalności).

Profile specjalnościowe są realizowane w ramach 10 przedmiotów obejmujących 300 godzin na studiach stacjonarnych oraz 180 godzin na studiach niestacjonarnych. Przedmioty te dobrze profilują program specjalności. Oferta zajęć do wyboru obejmuje oprócz przedmiotów specjalnościowych, seminarium magisterskie (studia stacjonarne 30 godzin, niestacjonarne 18 godzin), co spełnia wymagania ujęte w standardach. Trzeba jednak pamiętać, iż wybór specjalności jest jednak nieco wyborem usztywnionym, zorientowanym na grupę przedmiotów. Warto rozważyć poszerzenie oferty przedmiotów do wyboru zarówno na studiach I stopnia jak i na studiach II stopnia, co będzie się dobrze wpisywać w misję kształcenia uniwersyteckiego.

Sekwencja przedmiotów ujętych w planie studiów na studiach I i II stopnia jest właściwa. Bardzo dobrze należy ocenić udział aktywnych form zajęć w nauczaniu. Zajęcia w formie ćwiczeń i konwersatoriów, stanowią ok. 68% ogółu zajęć na studiach pierwszego stopnia i ok. 39% na studiach drugiego stopnia, co sprzyja nabywaniu deklarowanych umiejętności absolwentów.

Wydział prowadzi na studiach II stopnia kształcenie na specjalności International Business Program w języku angielskim. Na specjalności International Business Program (Zarządzanie międzynarodowe) studiuje 16 osób na I roku oraz 13 osób na II roku. Polacy stanowią 50% studiujących, pozostali studenci pochodzą z Niemiec, Francji, USA. .

Program ten realizowany jest w systemie studiów niestacjonarnych i ma swoją specyfikę. Na przykład Prawo cywilne występuje jako przedmiot International Commercial Law w wymiarze 30 godzin. Treści kształcenia z zakresu statystyki realizowane są w ramach przedmiotu

Econometrics. Jest to bardzo cenna i interesująca dla studentów oferta programowa, która realizuje na Wydziale proces umiędzynarodowienia koncepcji kształcenia kierunku *zarządzanie*.

1.3 Ocena systemu ECTS.

Wydział Zarządzania stosuje Europejski System Transferu Punktów (European Credit Transfer System, ECTS) od roku 2002. Zgodnie z nim poszczególne przedmioty - w zależności od stopnia trudności - są wyceniane od 1 do 6 punktów. Rozłożenie przedmiotów w planie studiów na ogół jest poprawne, tj. zaliczenie semestru następuje po uzyskaniu 30 punktów ECTS, (choć liczba punktów w poszczególnych semestrach waha się od 28 do 32), a zaliczenie roku po uzyskaniu 60 punktów ECTS. Jednak ani w Raporcie samooceny, ani w czasie wizytacji nie przedstawiono Zespołowi PKA formalnego dokumentu, który reguluje sposób wyceny przedmiotów.

1.4 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

W zakresie dostępu do informacji związanych z tokiem i przebiegiem studiów studenci mają możliwość zapoznania się z nimi poprzez stronę internetową, dziekanat oraz tablice informacyjne.

Strona internetowa Wydziału Zarządzania jest zorganizowana w sposób bardzo przejrzysty dla studentów. Zawiera ona bardzo szerokie spektrum informacji, logicznie poukładanych i co ważne są one aktualne i kompletne. Strona internetowa zawiera między innymi zasady funkcjonowania jednostek wydziałowych oraz godziny ich funkcjonowania. Znajduje się na niej również kontakt do poszczególnych wykładowców i godziny ich konsultacji. Strona internetowa pełni też funkcję portalu informacyjnego dla studentów dotyczącego pomocy materialnej oraz wymiany krajowej i międzynarodowej. Dodatkowo studenci korzystają z systemu USOS, który pozwala im za pomocą Internetu uzyskiwać informacje o charakterze bardziej indywidualnym.

Tablice informacyjne mieszczące się na Wydziale zawierają wszystkie niezbędne informacje. Dodatkowym rozwiązaniem są ekrany LCD, które są rozmieszczone w budynku. Przekazywane informacje (jak np. o godzinach i miejscach odbywania się zajęć) można uznać za innowacyjne i bardzo korzystne dla studentów.

Funkcjonowanie biura odpowiedzialnego za obsługę studentów nie budzi żadnych zastrzeżeń. Godziny jego funkcjonowania, dzięki swojemu zróżnicowaniu pozwalają na dostęp do pracowników i informacji studentom różnych trybów i lat studiów.

W zakresie opieki dydaktycznej i naukowej bardzo dobrym rozwiązaniem jest funkcjonowanie Internetu bezprzewodowego oraz pracowni komputerowych dla studentów. Zabezpiecza to w pełni potrzeby studentów w tym zakresie. Studenci mogą korzystać też ze zbiorów biblioteki, która funkcjonuje w bardzo szerokim przedziale czasowym oraz księgarni, również mieszczącej się w budynku Wydziału Zarządzania. Istotnym elementem opieki naukowej są Koła Naukowe. Studenci kierunku *zarządzanie* znajdują możliwość rozwoju swoich zainteresowań naukowych w trzech Kołach tematycznie związanych z zakresem kierunku.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Zaliczanie przedmiotów w większości przypadków odbywa się na podstawie pisemnych prac kontrolnych. Zespół Oceniający PKA otrzymał do wglądu zestawy zadań, pytań, prace kontrolne i egzaminacyjne z przedmiotów: Mikroekonomia, Podstawy informatyki dla biznesu, Podstawy zarządzania, Zasady marketingu (24 pytania), Nauka o organizacji, Statystyka opisowa (4 pytania), Makroekonomia.

Przeważały wśród nich testy jednokrotnego i wielokrotnego wyboru. Zespół Oceniający uważa, iż dla niezbyt licznych grup specjalnościowych można by zwiększyć udział egzaminów ustnych oraz wprowadzić wymogi opracowania samodzielnych prac projektowych.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

W roku akademickim 2008/09 skala odsiewu na kierunku „zarządzanie” była następująca:

Poziom i tryb studiów		I	II	III	IV	V	Razem
I stopnia stacjonarne	przyjętych	236	289	-	-	-	525
	skreślonych	70	22	-	-	-	709
I stopnia niestacjonarne	przyjętych	368	258	83	-	-	749
	skreślonych	186	59	41	-	-	286
II stopnia stacjonarne	przyjętych	-	-	-	-	-	-
	skreślonych	-	-	-	-	-	-
II stopnia	przyjętych	1387	1537	-	-	-	2924

niestacjonarne	skreślonych	118	194	-	-	-	312
Jednolite stacjonarne	przyjętych	-	-	295	286	241	822
	skreślonych	-	-	24	26	58	108
Jednolite niestacjonarne	przyjętych	-	-	131	105	90	326
	skreślonych	-	-	24	9	48	81

Źródło: Raport samooceny, s. 28.

Wskazując na przyczyny odsiewu należy wspomnieć, że na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia skreślenia były skutkiem niezadowolających wyników w nauce, ze względu na: relatywnie niski poziom wiedzy z zakresu przedmiotów ścisłych, a w szczególności matematyki wyniesionej ze szkoły średniej. Na drugim roku studiów pierwszego stopnia odsiew jest znacznie niższy i jest wynikiem przede wszystkim otrzymania negatywnych ocen z egzaminów warunkowych z mikroekonomii i/lub matematyki, a na studiach niestacjonarnych dodatkowo niezadowolających wyników ze statystyki. Na wyższych latach studiów – zarówno na jednolitych studiach magisterskich, jak i na drugim stopniu - liczba skreślonych studentów bardzo wyraźnie spada.

2.3. Ocena zasad dyplomowania,.

Seminaria dyplomowe na kierunku „zarządzanie” mogą prowadzić nauczyciele akademicy z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowane oraz osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora i upoważnione przez Radę Wydziału.

Prowadzący zgłaszają swoje propozycje seminarium wraz z tematami prac kierownikom poszczególnych rodzajów studiów. Mogą oni także wyznaczyć kryteria zapisów na seminaria, np. średnia z toku studiów, ocena z przedmiotów z zakresu, który jest związany z wybranym tematem pracy. Należy podkreślić, że seminarium dyplomowe jest uruchomione kiedy zgłosi się nie mniej niż 6 osób, a maksymalnie 12 osób.

Dziekan wyznacza komisje do przeprowadzenia egzaminów dyplomowych, których członkami są: przewodniczący - dziekan, prodziekan, lub nauczyciel akademicki z tytułem naukowym profesora bądź stopniem doktora habilitowanego oraz promotor i recenzent.

W trakcie egzaminu dyplomowego student odpowiada na 2 pytania: pierwsze, które formułuje recenzent, dotyczy zakresu pracy; umożliwia ono obronę tezy pracy. Drugie dotyczy

zakresu seminarium i wybiera je przewodniczący komisji z propozycji przedstawionych przez komisję. Zespół Oceniający PKA po analizie wybranych protokołów z egzaminów dyplomowych stwierdza, że stawiane pytania były raczej ogólne jak np. „struktura bilansu”, „interdyscyplinarny charakter marketingu”, „rachunek ekonomiczny – istota, formy i rola”, „metody analizy finansowej”, „strategia marketingowa”, ale dające szansę studentom na swobodne wypowiedzi i zaprezentowanie swojej wiedzy. Oceny z egzaminu w większości były wysokie. Jednak waga egzaminu w końcowej ocenie na dyplomie jest niska, co powoduje, że jakość egzaminu dyplomowego nie jest zbyt istotna przy ustalaniu oceny na dyplomie.

Mimo, że student składa pracę w wersji elektronicznej (PDF), to na Wydziale nie jest stosowany system PLAGIAT, ani inny sposób weryfikacji samodzielności przygotowania pracy. Zespół Oceniający PKA nie znalazł żadnych śladów takiej kontroli (np. wydruków ze współczynnikami zgodności) w teczkach studentów. Przegląd 15 wylosowanych prac dyplomowych pozwala stwierdzić, że ich poziom jest zróżnicowany. Na ogół prace były o charakterze opisowym i przeglądowym, niektóre bez odpowiedniej warstwy empirycznej. Tematyka prac mieści się w profilu dyplomowania, choć zakres tematyczny kilku prac nie był związany z kierunkiem „zarządzanie”. Najczęściej w pracach we wstępie prezentowany jest przedmiot pracy i treść rozdziałów. Zauważa się (w niektórych pracach) brak sformułowania celu pracy, hipotez, metod badań. W rozdziałach empirycznych często uwagi, komentarze, oceny są skromne, a wnioski ogólnikowe. W zakończeniach brak ocen efektywności obecnych rozwiązań i prób zaprezentowania własnych koncepcji, sugestii, propozycji zmian. Bibliografie prac są skromne. Recenzje prac są o różnym stopniu wnikliwości i mają często charakter opisowy. Dobór promotorów oraz recenzentów nie budzi zastrzeżeń. W przypadku gdy promotorem jest osoba ze stopniem naukowym doktora recenzentem pracy jest pracownik ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem profesora.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Efekty kształcenia zostały zdefiniowane wyraźnie w opisie sylwetki absolwenta obejmującej zakres wiedzy i umiejętności. Ponadto efekty kształcenia sformułowano w

poszczególnych sylabusach oferowanych przedmiotów. Występuje spójność między określonymi efektami kształcenia, a programem studiów, który zawiera treści kształcenia deklarowane w sylwetce absolwenta, realizuje relatywnie dość znaczący udział zajęć o charakterze aktywizującym, co pozwala na osiągnięcie deklarowanych umiejętności absolwenta. Weryfikacji efektów kształcenia dokonuje się poprzez: system egzaminów, prac zaliczeniowych i kontrolnych. Prace dyplomowe i magisterskie, a także cały proces dyplomowania stanowią istotny element w systemie realizacji i weryfikacji deklarowanych efektów kształcenia choć stanowią bardzo niski udział w budowaniu ostatecznej oceny na dyplomie studiów.

Wydział nie wprowadził jeszcze przejrzystych, obiektywnych i wspólnych dla całego systemu kształcenia zasad weryfikacji i pomiaru efektów kształcenia. Zespół Oceniający bardzo dobrze ocenia działalność (na zasadzie wolontariatu) wydziałowego Biura Karier. Rozmowa z opiekunem Biura podczas wizytacji pozwoliła potwierdzić dobre i efektywne kontakty z pracodawcami. Biuro posiada oferty pracy, praktyk oraz staży dla studentów i absolwentów. Biuro Karier zajmuje się także organizacją praktyk i monitorowaniem (choć nie ma to jeszcze charakteru systemowego) losów absolwentów kierunku „zarządzanie”. Mimo, iż formalnie udział pracodawców w tworzeniu programu kształcenia nie jest zapewniony, to zarówno działalność Biura Karier, jak i pełnione funkcje eksperckie wielu pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału z pewnością są dobrym kanałem komunikacyjnym między Wydziałem a praktyką gospodarczą dla budowania programu kształcenia. Trwający na Wydziale proces ankietyzacji z pewnością wspiera ocenę efektów kształcenia.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych.

Na Wydziale Zarządzania UW stosowane są typowe metody dydaktyczne, tj. wykłady, ćwiczenia i zajęcia laboratoryjne. Na wykładach używa się środków audiowizualnych, zwłaszcza wideoprojektorów. Na prowadzonych wykładach najczęściej wykorzystywane są prezentacje multimedialne. Poza wykładami i ćwiczeniami prowadzone są studia przypadków, gry menedżerskie, dyskusje problemowe (na seminariach), przygotowanie projektów, rozwiązywanie zadań i sytuacji decyzyjnych oraz inscenizowanie sytuacji pracy.

Studenci oprócz obowiązkowego udziału w zajęciach, przygotowują również własne prezentacje do zajęć, a także piszą prace zaliczeniowe. Innowacyjność i aktualność przekazywanej wiedzy wynika głównie z analizy różnorodnych przypadków, zarówno na wykładach, jak i na ćwiczeniach.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy są opracowane jednolicie i zawierają niezbędne informacje. Zawarte w nich treści programowe pozostają w zgodzie ze standardami kształcenia. Literatura prezentowana jest z podziałem na podstawową i uzupełniającą. Nie stwierdzono zbyt licznych przypadków pozycji literatury podstawowej, których rok wydania byłby bardziej odległy niż 5 lat. Wszystkie sylabusy dostępne są dla studenta w serwisie internetowym.

Rodzaj studiów powinien być określany jako: studia I stopnia, studia II stopnia lub jednolite magisterskie. Tryb studiów jako: stacjonarne lub niestacjonarne: realizowane w trybie weekendowym lub wieczorowym. Natomiast w wielu miejscach, w sylabusach, pojawia się określenie „*stacjonarne dzienne*” oraz „*niestacjonarne zaoczne*”.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Zespół Oceniający stwierdza, że praktyki studenckie na kierunku „*zarządzanie*” na Wydziale Zarządzania UW obowiązują od 1 czerwca 2009 r. (Raport samooceny, s. 28), przy czym w przyjętych zasadach ustalono, że praktykami obejmuje się studentów rozpoczynających kształcenie od roku 2008. Na studiach I stopnia na kierunku „*zarządzanie*” wymiar praktyk wynosi 4 tygodnie. Każdy student musi odbyć praktykę i uzyskać zaliczenie praktyki nie później niż do końca ostatniego semestru studiów, a przed obroną pracy dyplomowej. Opiekę merytoryczną nad prawidłowym procesem zaliczenia praktyk sprawuje Pełnomocnik ds. praktyk, działający w imieniu Prodziekana ds. studenckich. Akceptuje on przedstawiony przez studenta program praktyk oraz ich termin.

Pracę Pełnomocnika ds. praktyk wspomaga pracownik administracyjny, prowadzący obsługę studentów oraz dokumentację praktyk. Praktyki mogą mieć charakter:

- praktyki indywidualnej,
- praktyki zorganizowanej przez Wydział Zarządzania UW,

- praktyki zorganizowanej przez UW.

Jako praktyka uznawane jest również zatrudnienie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej na okres co najmniej 3 tygodni, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Praktyka jest zaliczana przez Pełnomocnika ds. praktyk na podstawie wniosku studenta oraz zaświadczenia. Wpis ten dokonywany jest w systemie USOS w semestrze 6.

Zespół Oceniający PKA pozytywnie ocenia system praktyk realizowany na Wydziale Zarządzania UW. Uważa jednak, że praktyki są oderwane od tematyki pracy licencjackiej, co nie podnosi waloru tych prac.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych jest prawidłowa. Na studiach I stopnia zajęcia odbywają się od 8.00 do 20.00, zaś w piątek do 14.00. Na studiach niestacjonarnych I stopnia odbywa się 11 zjazdów: w piątek od 16.00 do 19.00, w sobotę od 8.00 do 17.00, a w niedzielę od 8.00 do 14.00. Na studiach niestacjonarnych (wieczorowych) II stopnia zajęcia odbywają się od 16.00 do 20.45, a na magisterskich studiach niestacjonarnych (wieczorowych) od 8.00 do 20.00. Na studiach niestacjonarnych II stopnia planowanych jest 8 zjazdów od 8.30 do 18.15 oraz seminarium magisterskie w piątek po 16.00. W planie studiów nie zauważa się nadmiernej koncentracji obsady zajęć. Harmonogramy zajęć semestralnych, jak i sesji egzaminacyjnych Zespół Oceniający PKA uznaje za prawidłowe.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wizytowane zajęcia prowadzone były interesująco, zgodnie z sylabusami, niektóre z wykorzystaniem technik multimedialnych .

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

- Program studiów I i II stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych spełnia wymagania określone w standardach kształcenia i jest spójny z celami kształcenia. Jedyne oferta zajęć do wyboru jest zbyt skromna na studiach stacjonarnych I stopnia, co ogranicza rozwój zainteresowań naukowych studentów. Wydział wpisuje się w proces

umiędzynarodowienia prowadząc na studiach II stopnia specjalność International Business Program w języku angielskim dla studentów polskich i zagranicznych. Efekty kształcenia zostały określone, a ich weryfikacja wymaga opracowania zasad pomiaru i oceny.

- Specjalność *Rachunkowość i finanse* powinna zostać zmodyfikowana, zarówno w zakresie nazwy (nie może powielać nazwy kierunku studiów), jak i profilu programowego, tak by dobrze wpisać się w kanon wiedzy kierunku „zarządzanie”.
- Brak jest funkcjonującego systemu kontroli samodzielności prac dyplomowych (np. PLAGIAT.)
- Tematyka prac dyplomowych (poza kilkoma pracami) mieści się w zakresie kierunku *zarządzanie*. Poziom prac jest zróżnicowany. Prace mają charakter opisowy i przeglądowy, często ze zbyt skromną literaturą

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Na Wydziale Zarządzania UW funkcjonuje Wydziałowy System Jakości Kształcenia, który został przyjęty przez Radę Wydziału Zarządzania UW w 2008 roku. System ten ma na celu (Raport samooceny, s. 28):

- osiągnięcie założonych celów kształcenia (kształtowanie wiedzy, umiejętności i postaw),
- odpowiedź na oczekiwania firm – pracodawców i studentów,
- stymulowanie innowacji w obszarze kształcenia i doskonalenia kursów,
- utrzymywanie najwyższych standardów pracy administracyjnej i przejrzystości, zgodności z krajowymi i międzynarodowymi standardami kształcenia i akredytacji,
- ciągłe doskonalenie działań w oparciu o regularnie gromadzone informacje od interesariuszy Wydziału oraz raporty z wewnętrznych przeglądów.

Na Wydziale funkcjonuje Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia, złożony z samodzielnych pracowników naukowych, pozostałych pracowników naukowych, doktorantów, studentów i pracowników administracyjnych.

Istotnymi dokumentami w zakresie jakości kształcenia są między innymi :

- podręcznik nauczyciela akademickiego, w którym między innymi znajdują się głębokie odniesienia do postaw nauczyciela akademickiego i jego wpływu na jakość kształcenia, a także

- dokument „Prawa i obowiązki w systemie jakości kształcenia”, w którym szczegółowo określono uprawnienia i obowiązki wielu jednostek i organów Uniwersytetu jak np. Samorządu studenckiego, różnych Komisji, dziekana itp.

2. W Raporcie samooceny wskazano, że pierwszy przegląd programów studiów zrealizowany przez Wydziałowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia odbył się w 2008 roku. Rozmowa z Władzami Wydziału pozwala sądzić, iż prace nad aktualizacją programu studiów odbywają się w sposób ciągły poprzez, między innymi, analizę porównawczą programów kształcenia uczelni zagranicznych oraz oczekiwań rynku pracy. Nad kształtem programu studiów czuwa Komisja Programowa i Dydaktyczna, w której biorą udział również studenci. Protokoły, udostępnione Zespołowi Oceniającemu podczas wizytacji, z posiedzeń Komisji Programowej i Dydaktycznej Rady Wydziału Zarządzania wskazują, że spotkania odbywają się kilka razy w roku. Ostatnie miało miejsce w dniu 25.02.2010 r. i było poświęcone ujednoczeniu programu studiów I i II stopnia na kierunku „zarządzanie”. Zmieniono także nazwę specjalności Zarządzanie przedsiębiorstwem na Zarządzanie organizacją. Uczestnictwo pracowników Wydziału w kilku konferencjach poświęconych efektom kształcenia pozwoliło na szczegółowe opracowanie sylwetki absolwenta kierunku i prowadzonych specjalności oraz dbałość o spójność koncepcji kształcenia.

3. System oceny studentów jest na bieżąco weryfikowany przez prowadzących poszczególne zajęcia, a także przy uwzględnieniu wniosków studentów i samorządu studenckiego, przez Dziekana i Kolegium Dziekańskie. System oceny opiera się na tradycyjnych formach egzaminu, prac zaliczeniowych, raportów, projektów itp. Wydział nie ma jeszcze opracowanych wspólnych, przejrzystych i zobiektywizowanych kryteriów oceny studentów.

4. Anonimowe ankiety studenckie są prowadzone *on-line* przez system USOS dla każdego rodzaju kursu od początku 2009 roku. Ich wyniki są dostępne w systemie USOS zarówno dla wykładowców, jak i studentów. Proces ankietyzowania na wszystkich wydziałach Uniwersytetu przeprowadza Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia. Studenci po zakończeniu cyklu programowego każdych zajęć wypełniają ankietę, która jest złożona z szeregu pytań. Odpowiedź na pytania zamyka się w skali ocen, bądź jako odpowiedź tak/nie. Pytania są trafne i logicznie ułożone, a zawartą w nich skalę ocen można uznać za właściwą. Ankieta posiada instrukcje jej wypełnienia, co jest bardzo pomocne studentom.

Przy budowie ankiety oraz jej mechanizmu wdrażania zaangażowany był Samorząd Studentów UW, co pozwoliło na poznanie oczekiwań i uwag studentów.

Cały proces ankietyzacji należy ocenić bardzo wysoko, szczególnie zaś profesjonalne ujęcie ankiety i sposób jej analizy. Mankamentem może być jednak brak pytania otwartego, co pozwoliłoby na poznanie opinii studentów, których nie można ująć w ankiecie zamkniętej. Innym problemem jest brak informowania studentów o wynikach ankietyzacji na poszczególnych wydziałach, co ogranicza poczucie zasadności jej przeprowadzania.

Ankiety są również wykorzystywane - zgodnie z ustawą - w przeprowadzanych okresowych ocenach wykładowców. Na Wydziale Zarządzania są również przeprowadzane hospitacje zajęć przez kierowników Katedr i Zakładów, co zostało potwierdzone podczas wizytacji.

5. Pracownicy naukowcy udzielają studentom konsultacji. Terminy konsultacji wywieszane są na tablicach informacyjnych i drzwiach katedr. Studenci nie zgłaszali uwag do procesu konsultacji i możliwości kontaktu z wykładowcami. Istotnym elementem wsparcia w rozwoju studentów jest działalność Kół Naukowych.

6. Jednym ze sposobów gromadzenia informacji o poziomie zadowolenia studentów jest ankieta ewaluacyjna. Wyniki ankietyzacji są w profesjonalny sposób opracowywane i przekazywane Władzom UW oraz poszczególnych jednostek. Z ich opracowania można wyciągnąć wiele wniosków oraz - co ważne - porównać oceny poszczególnych wykładowców na tle wszystkich ankietowanych na wydziale, ale także i szerszej perspektywy. Opracowanie to jest ujednoczone w całej Uczelni, co pozwala na wiarygodną ocenę poszczególnych jednostek. Mocną stroną tego rozwiązania jest też niewątpliwie konsekwentna realizacja i jego porównywalność w perspektywie czasowej. Dzięki takiemu samemu wzorowi formularza ankiety można zaobserwować ewentualną poprawę lub pogorszenie oceny poszczególnych nauczycieli akademickich.

7. Informacje dotyczące procesu dydaktycznego na akredytowanym kierunku „Zarządzanie”, oferty edukacyjnej, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur czy planowanych efektów dydaktycznych są publikowane w postaci wydawnictw promocyjno-informacyjnych i na stronach internetowych Uniwersytetu.

2.Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1.Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości

Studenci Wydziału na spotkaniu z Zespołem Oceniającym potwierdzili, że wypełniają ankietę ewaluacyjną. Ich zdaniem pytania tam zawarte są jak najbardziej właściwe i pozwalają na wyrażenie przez nich swoich opinii. Studenci nie zgłaszali istotnych uwag do procesu ankietyzacji. Stwierdzili nawet, że mogą na stronie Internetowej sprawdzić jej wyniki, co zaspokaja ich potrzebę informacji zwrotnej o procesie ewaluacji. Mieli natomiast uwagi do systemu informacji o zmianach w programie studiów.

2.2.Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

W dyskusji nad jakością kształcenia niektóre wystąpienia nauczycieli akademickich odnosiły się do wewnętrznego systemu jakości kształcenia. Podnoszono rolę tych nauczycieli akademickich, którzy mają kontakty z praktyką gospodarczą (w tym z zakresu rachunkowości, zarządzania), wskazując na wprowadzanie do programu kształcenia metod pozwalających na zdobycie umiejętności, na które oczekuje rynek pracy. Były też głosy, że zbyt mało korzysta się z możliwości współpracy z przedstawicielami firm konsultingowych, którzy stosują nowoczesne metody konsultingu, a do których uczelnie nie są w pełni przygotowane. Wielu dyskutantów podkreślało troskę Wydziału o wykształcenie z zakresu matematyki poprzez wprowadzania kursów uzupełniających, w tym drogą e-learningowa dla studentów słabiej przygotowanych z tego przedmiotu. Podkreślano również znaczący i to z sukcesem, udział studentów Wydziału w różnorodnych, zewnętrznych konkursach prac magisterskich.

3.Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Karier Wydziału Zarządzania UW działa od 2004 roku. Ma charakter wolontariatu studentów, którzy w ten sposób uczą się komunikacji pomiędzy Uczelnią a pracodawcami. Jego głównym celem jest pomoc studentom w poruszaniu się po lokalnym, ogólnopolskim, a także

europiejskim rynku pracy. Biuro posiada oferty pracy, praktyk oraz staży dla studentów i absolwentów. Dwa razy do roku Biuro Karier organizuje w Uczelni „Uniwersyteckie Spotkania z Rynkiem Pracy”, a oprócz nich prezentacje firm i spotkania rekrutacyjne.

Biuro realizuje także Akademickie Targi Pracy „Lobbing”, których ostatnia edycja odbyła się w 2008 roku. W bazie Biura znajduje się obecnie przeszło 900 firm i instytucji, a codziennie ukazuje się średnio 85 ogłoszeń. Biuro Karier zajmuje się także organizacją praktyk i monitorowaniem losów absolwentów kierunku „zarządzanie”.

Wydział Zarządzania posiada opracowany i wdrożony kompleksowy wewnętrzny system jakości kształcenia. System ten powinien być doskonały, a jego efekty monitorowane. Biuro Karier w znaczący sposób wspiera wejście studentów na rynek pracy.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsca pracy*		Dodatkowe miejsca pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy				
Profesor	25	14 (7)	7	2	2
Doktor habilitowany	15	9 (9)	4 (2)		2
Doktor	72	32 (20)	37 (9)	1	2
Pozostali	7	5	2		
Razem	119	60 (36)	50 (11)	3	6

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego.

Nauczyciele akademicki pracujący na Wydziale Zarządzania zatrudnieni są na podstawie mianowania (50,4%) i umowy o pracę (49,6%). Udział nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego do ogólnej liczby nauczycieli zatrudnionych na Wydziale wynosi 33,6%, zaś udział tej grupy nauczycieli

zatrudnionych w formie mianowania stanowi 57,5% ogółu nauczycieli akademickich z tytułem naukowym i stopniem naukowym doktora habilitowanego. Udział nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora jest dominujący i wynosi 60,5% ogółu nauczycieli akademickich tego Wydziału.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach,

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	7 (6)		1 (1)
2006	8 (6)	1	1 (1)
2007	10 (8)	1 (1)	2 (2)
2008	11 (10)	1	
2009	12 (5)	5 (2)	1
Razem	48 (35)	7 (3)	5 (4)

Na Wydziale Zarządzania następuje wyraźny rozwój kadry naukowej, bowiem aż 35 osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uzyskało w okresie ostatnich 5-ciu latach stopień naukowy doktora, 3 osoby stopień naukowy doktora habilitowanego i 4 osoby tytuł naukowy profesora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W Dziale Spraw Pracowniczych znajdują się aktualne oświadczenia wszystkich nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „zarządzanie” w Uniwersytecie Warszawskim (Wydział Zarządzania), które zostały podpisane na początku roku akademickiego.

Wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048), spełniają wszystkie wyżej wymienione osoby, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

Wszystkie wyżej wymienione osoby spełniają również warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku „zarządzanie”, co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy samodzielni) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

- merytorycznych,

Wykaz nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego dla kierunku „zarządzanie” obejmuje 47 osób w tym:

- 7 profesorów nauk ekonomicznych,
- 10 doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 1 doktora habilitowanego nauk prawnych,
- 27 doktorów nauk ekonomicznych,
- 1 doktora nauk prawnych,
- 1 doktora psychologii.

Zespół Oceniający biorąc pod uwagę: dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne oraz złożone przez pracowników oświadczenia do minimum kadrowego studiów drugiego stopnia zalicza:

- 17 profesorów i doktorów habilitowanych, w tym 13 posiadających dorobek naukowy w zakresie zarządzania (wobec wymaganych pięciu) i 4 posiadających dorobek naukowy z dziedziny związanej z kierunkiem zarządzanie(wobec wymaganego 1- go) ,
- 28 doktorów, w tym 14 posiadających dorobek naukowy z zakresu zarządzania (wobec wymaganych czterech) i 14 posiadających dorobek z dziedziny związanej z kierunkiem zarządzanie wobec wymaganych dwóch) ,

Do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia Zespół Oceniający zalicza:

- 14 profesorów i doktorów habilitowanych, w tym 12 posiadających dorobek naukowy w zakresie zarządzania i 2 posiadających dorobek naukowy z dziedziny związanej z ocenianym kierunkiem,

- 27 doktorów, w tym 14 posiadających dorobek naukowy z zakresu zarządzania i 13 posiadających dorobek z dziedziny związanej z ocenianym kierunkiem.

Przedstawiony do minimum kadrowego zespół nauczycieli akademickich swoimi specjalnościami naukowymi pokrywa dość szerokie spektrum obszarów wiedzy kierunku *zarządzanie*.

Zespół Oceniający stwierdza, że Wydział Zarządzania w całej pełni spełnia wymagania minimum kadrowego dla prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „zarządzanie” określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „zarządzanie”, do liczby studentów na tym kierunku *jest spełniony* (limitowana relacja wynosi 1:180 - § 11 pkt 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048) i *wynosi 1: 111*.

Liczba pracowników zaliczonych do minimum kadrowego	47
Liczba studentów kierunku „zarządzanie”	5245

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych,

Wszyscy zaliczeni do minimum kadrowego nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia dydaktyczne w wymiarze przekraczającym ustalone pensum. Tematyka prowadzonych zajęć z reguły jest zgodna z problematyką prac awansowych i dorobkiem naukowym pracowników. W procesie dydaktycznym uczestniczy ponadto liczna grupa pozostałych pracowników Wydziału – 24 profesorów i doktorów habilitowanych, 49 doktorów, 7 magistrów. Należy także podkreślić starania Wydziału o umiędzynarodowienie dydaktyki i jej powiązanie z praktyką gospodarczą. Świadczy o tym zapraszanie wykładowców z zagranicy i praktyki gospodarczej. W roku

akademickim 2008/2009 i 2009/2010 - 12 wykładów kursowych (15-30 godz.) prowadzili profesorowie z Anglii, USA, Grecji, Francji, Kanady, Hiszpanii (załącznik 5b). W roku 2009/2010 zorganizowano 11 wykładów gościnnych profesorów z zagranicy oraz 29 wykładów prowadzonych przez praktyków i polityków.

Nauczyciele akademicki są zobowiązani do odbycia 4 godzin dyżurów dla studentów w dniach i godzinach odpowiednich dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Załącznik IV a-

Wykaz nauczycieli akademickich z zagranicy i z praktyki gospodarczej realizujący zajęcia dydaktyczne.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Zespół Oceniający odbył dwa spotkania z kadrą akademicką oraz władzami dziekańskimi odpowiedzialnymi za jakość procesu dydaktycznego. Podczas dyskusji na spotkaniu z kadrą akademicką (na spotkanie przybyło około 30 osób) poruszano takie problemy jak: stopień satysfakcji z pracy ze studentami, rola standardów kształcenia w uczelniach autonomicznych, przygotowanie Uczelni do wprowadzania Krajowych Ram kwalifikacji, rekrutacja na studia II stopnia. Podkreślano w dyskusji konieczność oceny jakości kształcenia w uczelniach niepublicznych. Podkreślano słaby stopień przygotowania studentów z matematyki. Dyskutowano o roli przedstawicieli praktyki gospodarczej w kształceniu studentów. Uznano, iż kadra Wydziału ma zapewnione bardzo dobre warunki dla rozwoju naukowego i kontaktów międzynarodowych.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wszystkie teczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzone teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). Dokumenty te są ponumerowane. W teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia

lekarskie, zaś wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicy odbyli szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

*W teczках osób stanowiących minimum kadrowe zatrudnionych w Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale Zarządzania przed wejściem w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym **brak** jest aneksów do aktów mianowania lub umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia tej ustawy, zgodnie z art. 264 ust. 8. Brak w nich bowiem informacji o Uczelni – Uniwersytecie Warszawskim stanowiącym dla nich podstawowe lub dodatkowe miejsce pracy. W aktualnie zawieranych umowach o pracę oraz aktach mianowania taka informacja już się znajduje.*

Wydział Zarządzania w pełni realizuje wszystkie wymagania dotyczące minimum kadrowego dla prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „zarządzanie”. Zaliczeni do minimum kadrowego nauczyciele akademicy spełniają wszystkie wymagania formalno-prawne, posiadają dorobek naukowy w zakresie kierunku „zarządzanie” lub w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem studiów, prowadzą zajęcia dydaktyczne i łącznie reprezentują specjalności obejmujące zakres tematyczny ocenianego kierunku.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów.

Wydział Zarządzania posiada I kategorię przyznaną 30 czerwca 2006 r. przez Komisję Badań na Rzecz Rozwoju Nauki. Stanowi to wyraz uznania dla wysokiego poziomu prowadzonych badań i osiągnięć naukowych pracowników Wydziału.

Wydział prowadzi badania naukowe i prace badawczo-rozwojowe w ramach badań statutowych, badań własnych, uzyskanych grantów ministerialnych, programów międzynarodowych i prac zleconych. Prowadzone w latach 2006-2009 badania statutowe koncentrowały się w następujących głównych obszarach:

- otoczenie funkcjonowania firmy (regulacje prawne i finansowo-podatkowe),
- etnografia organizacji i kultura organizacyjno-prawna firmy,

- uwarunkowania ekonomiczno-finansowe działalności firmy,
- zarządzanie i strategiczne decyzje małych firm i firm publicznych,
- technologie wirtualne jako narzędzia wspomagające zarządzanie,
- zarządzanie innowacjami i transfer technologii w przedsiębiorstwach,
- społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw.

Środki na badania własne przeznaczono przede wszystkim na finansowanie badań empirycznych do prac doktorskich i habilitacyjnych oraz wyjazdów młodych pracowników na konferencje w celu prezentacji wyników badań. W latach 2006-2009 pracownicy na kierunku „zarządzanie” uzyskali 3 tytuły profesora, 3 stopnie doktora habilitowanego i 29 stopni doktora.

Należy też pozytywnie ocenić rosnące w czasie znaczenie grantów ministerialnych w finansowaniu badań naukowych Wydziału. Granty te służyły między innymi finansowaniu badań w ramach dwóch dużych zespołowych projektów badawczych: „Klasy i sieci aktorów jako kluczowe czynniki strategii i budowania konkurencyjności regionów na przykładzie województwa mazowieckiego” (kierownik: prof. dr hab. Alojzy Z. Nowak), „Uwarunkowania i efekty strategii umiędzynarodowienia działalności przez polskie spółki giełdowe” (kierownik – prof. dr hab. Krzysztof Obłój) oraz dofinansowaniu badań dla kilku rozpraw doktorskich i habilitacyjnych.

W ramach badań międzynarodowych pracownicy kierunku „zarządzanie” uczestniczyli w dwóch projektach NATO:

1. NATO - Program bezpieczeństwa przez naukę (kierownik: prof. dr hab. Alojzy Z. Nowak).
2. SAIPEX – Study Abroad and Intership Program for European and Korean Students (kierownik: prof. dr hab. Alojzy Z. Nowak).

Efektom pierwszego grantu było przygotowanie przez pracowników Wydziału Zarządzania UW i pracowników trzech uczelni ukraińskich oraz dwóch ekspertów natowskich ekspertyzy i wdrożenia systemu bezpiecznej sieci w zakresie zarządzania systemami informatycznymi w wybranych uczelniach wyższych Ukrainy.

W ramach SAIPEX, który jest porozumieniem czterech uczelni europejskich (brytyjskiej, fińskiej, słoweńskiej i Wydziału Zarządzania UW jako kierownika projektu) oraz trzech uniwersytetów południowo-koreańskich, powstaje opracowanie na temat wpływu różnic kulturowych na zarządzanie korporacjami międzynarodowymi oraz myślenia strategicznego

absolwentów uniwersytetów szkół biznesu. W ramach tego porozumienia następuje także wymiana pracowników i studentów europejskich i koreańskich.

Badania zamawiane dotyczyły:

- uwarunkowań antymonopolowych prawnych i regulacyjnych,
- funkcjonowania Portów Lotniczych oraz Telekomunikacji Polskiej w UE i w Polsce,
- budowy i rozwoju społeczeństwa ekologicznego, promocji innowacyjnych firm inwestujących ekologicznie (dla MOŚ),
- przygotowania i analizy baz danych dotyczących możliwości inwestycyjnych w Polsce (dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych).

Efektom badań naukowych prowadzonych na kierunku „zarządzanie” są liczne publikacje w wydawnictwach o zasięgu krajowym (np. PWE, PWN, UW) i międzynarodowym (kilka publikacji wydanych przez Rutledge, Pelegreen etc.), w czasopismach naukowych oraz liczne referaty. Część osiągniętych rezultatów posłużyła także do przygotowania podręczników i skryptów, a także studiów przypadków dla studentów Wydziału Zarządzania. W latach 2007-2009 pracownicy kierunku *zarządzanie* opublikowali: 589 monografii lub rozdziałów w monografiach, 17 artykułów w czasopismach recenzowanych z listy filadelfijskiej i 323 artykuły w recenzowanych czasopismach o zasięgu co najmniej krajowym.

Poza grantami na badania własne Wydział wspiera rozwój własnej kadry naukowej poprzez stypendia i urlopy naukowe, nagrody za publikacje w zagranicznych czasopismach oraz obniżenie wymiaru prowadzonych zajęć o 30 godzin dydaktycznych, 14 pensję za aktywność naukową, wyjazdy i staże zagraniczne, finansowanie wyjazdów na konferencje.

W działalności naukowej Wydziału ważne miejsce zajmuje organizowanie konferencji naukowych. W latach 2006-2009 Wydział zorganizował lub współorganizował 23 konferencje międzynarodowe oraz 38 konferencji i seminariów krajowych. Tytuły wielu z nich bezpośrednio nawiązują do problematyki zarządzania i funkcjonowania przedsiębiorstw w zmieniającym się otoczeniu krajowym i międzynarodowym.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych

W UW wszystkie koła naukowe mają kilka możliwości finansowania swojej działalności. W skali ogólnouniwersyteckiej zajmuje się tym Rada Konsultacyjna działająca przy Rektorze, ds.

studentckiego ruchu naukowego. Na zasadzie składania projektów każde koło naukowe ma możliwość starania się o wsparcie finansowe. Jest to rozwiązanie korzystne dla studentów i pozwala na przejrzystość w procesie wspierania działalności kół naukowych bez względu na warunki panujące na poszczególnych Wydziałach.

Na Wydziale Zarządzania działa pięć kół naukowych, w tym trzy tematycznie związane są z kierunkiem *zarządzanie*. Są to: Koło Naukowe Marketingu –Target, Studenckie Koło Naukowe Innowacji Technologicznych, Międzywydziałowe Studenckie Koło Zarządzania Technologiami. Otrzymują one bardzo dobrą pomoc ze strony Uniwersytetu oraz Władz Dziekańskich. Wszystkie znajdują się w ogólnouniwersyteckim rejestrze i dzięki temu mogą korzystać ze wspomnianych źródeł finansowania. Dodatkowo podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, członkowie Kół Naukowych wspomnieli o możliwości pozyskiwania środków od fundacji działających na rzecz studentów UW. Koła Naukowe posiadają swoich opiekunów, którzy to w opinii członków są bardzo pomocni i zaangażowani w ich działalność. Dzięki wsparciu ze strony Władz Wydziału Zarządzania mają oni możliwość korzystania z sal i pomieszczeń mieszczących się w budynku. Potwierdzili oni również, że są zaangażowani w prace badawcze prowadzone na Wydziale oraz mają możliwość publikowania swoich osiągnięć naukowych. Istotnym efektem działalności kół naukowych są publikacje na przykład w takich czasopismach jak: *Problemy Zarządzania*, *Studia i Materiały UW*. Ogółem w latach 2006-2009 studenci i doktoranci opublikowali około 40 artykułów oraz byli współautorami skryptu „Ochrona konkurencji i konsumentów”. Ważnym wydarzeniem w działalności Kół Naukowych i Samorządu Studenckiego była organizacja w 2006 roku konferencji naukowej” *Zarządzanie według najlepszych*”. Inicjatywa ta powinna być kontynuowana.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Wydział prowadzi i rozwija współpracę międzynarodową w ramach:

- 1) Programu Erasmus z ponad 60 uczelniami europejskimi. W ramach tego programu rocznie wyjeżdża za granicę około 130 studentów (o przeważającym udziale studentów kierunku *zarządzanie*) i około 10 pracowników naukowo-dydaktycznych. Jednocześnie Wydział

przyjmuje około 250 studentów zagranicznych, w ramach programu Sokrates oraz umów bilateralnych zawartych z uniwersytetami amerykańskimi i azjatyckimi. Poza studentami wyjeżdżającymi z Wydziału w ramach programu Erasmus, w wymianie uczestniczy około 80 studentów odbywających 3, 6, 9 i 12-miesięczne praktyki w korporacjach europejskich finansowane przez Komisję Europejską.

- 2) Umów o bezpośredniej współpracy z 12 uniwersytetami z USA (4), Korei (2), Rosji (4), Ukrainy (1), Tajwanu (1). W ramach tych umów za granicę wyjeżdża rocznie 30-35 studentów Wydziału.
- 3) Innych form wymiany międzynarodowej – rocznie około 30 pracowników wyjeżdża za granicę w celu wzięcia udziału w konferencjach, wygłoszenia referatu, prowadzenia wspólnych badań. Na Wydział przyjeżdża też rocznie kilkudziesięciu wykładowców z zagranicy.

Współpraca międzynarodowa oprócz wymiany studentów i kadry naukowej obejmuje także realizację prac naukowo-badawczych z partnerami zagranicznymi z Copenhagen Business School, Center for Japanese and East Asian Studies, London, University of Michigan, University of North Florida oraz przedsięwzięć dydaktycznych tj. International Business Program Executive MBA, Program for European and Korean Students SAIPEKS

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Wydział Zarządzania prowadzi intensywne i głębokie badania naukowe. Tematyka badań jest ściśle związana z obszarem wiedzy kierunku *zarządzanie*. Zarówno proces dydaktyczny jak i działalność badawcza wspomagana jest szeroką współpracą międzynarodową. Działalność naukowo-badawcza Wydziału posiada prawidłową dokumentację pozwalającą ustalić tematy badawcze, składy zespołów oraz publikacje będące efektem prowadzonych badań. Źródła finansowania badań są zróżnicowane, z wyraźną dominacją finansowania ze środków na badania własne i statutowe. Wydział zapewnia pracownikom dobre warunki do prowadzenia badań naukowych, tj. księgozbiór, komputery, dostęp przez łącza internetowe do różnych baz, wspiera rozwój kadry poprzez własny system motywacji, organizację konferencji, publikowanie prac w wydawnictwach Uniwersytetu. Na Wydziale aktywnie działają Koła Naukowe, a efekty ich pracy są publikowane w formie artykułów naukowych studentów.

Wysoko należy też ocenić osiągnięcia Wydziału w zakresie umiędzynarodowienia badań naukowych (dwa projekty międzynarodowe), procesu dydaktycznego (poprzez „angielską ścieżkę kształcenia”), a także wymiany kadry i studentów .

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej,.

Bazę dydaktyczną Wydziału Zarządzania stanowią trzy nowoczesne, oddane do użytkowania w latach 2002-2009 budynki o łącznej powierzchni użytkowej 10 866 m². W budynkach tych Wydział posiada 44 sale o łącznej powierzchni 3 282 m² mogące pomieścić jednocześnie 2480 słuchaczy. Wszystkie sale dydaktyczne są objęte systemem centralnej wentylacji i klimatyzacji oraz posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu (załącznik VI). Duże sale (4 aule i 14 sal wykładowych) o pojemności 156-456 miejsc, są wyposażone w stacjonarne systemy multimedialne. Sale ćwiczeniowe i seminaryjne są obsługiwane urządzeniami przenośnymi, wspomagającymi proces dydaktyczny. 4 sale komputerowe są wyposażone w nowoczesny sprzęt komputerowy z oprogramowaniami wspomagającymi zarządzanie przedsiębiorstwem: Microsoft Office, Open Office, programy specjalistyczne Statistica, Project Menedżer, Symfonia (program finansowo-księgowy), Adonis, IFS(program wspomagający zarządzanie przedsiębiorstwem), Amadeus (program do obsługi biur podróży) oraz Generator Wniosków UE. Uzupełnieniem tych sal jest sala pracy własnej studentów z 23 stanowiskami oraz możliwością podłączenia się do Internetu w dowolnym punkcie Wydziału za pomocą sieci WiFi. Baza dydaktyczna jest w pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Studenci i pracownicy Wydziału mogą korzystać z zasobów biblioteki Wydziału, Biblioteki UW oraz wszystkich bibliotek i czytelni w ramach struktury Uniwersytetu.

W zbiorach Biblioteki znajduje się ponad 60 0000 książek i 9310 zbiorów specjalnych, w czytelni 27180 książek i ponad 1000 czasopism. Biblioteka prenumeruje 74 czasopisma i 15 czasopism zagranicznych. Wśród nich są wszystkie, ważne dla ekonomistów tytuły. W zbiorach Biblioteki znajdują się wszystkie zalecane studentom w sylabusach podręczniki i opracowania, czytelnia udostępnia 3-5 egzemplarzy poszczególnych podręczników.

Tradycyjne zbiory Biblioteki Wydziałowej wzbogacane są o około 3000 książek rocznie, uzupełniają wydawnictwa elektroniczne BUW, bazaibuk.pl i własne bazy danych.

Udostępnianie zbiorów odbywa się w wolnym dostępie do półek. Zbiory są elektronicznie skatalogowane, zamówienia można składać drogą internetową, czytelnicy e-mailem są powiadamiani o terminie zwrotu książek. W czytelni studenci mogą korzystać z kserokopiarek i drukarek. Czytelnia dysponuje 150 miejscami, w tym 34 stanowiskami komputerowymi.

Biblioteka jest otwarta 7 dni w tygodniu, w tym 6 dni 11 godzin, w niedzielę 8 godzin, co w pełni zaspokaja potrzeby studentów.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Wydział Zarządzania UW posiada bardzo dobre wyposażenie budynków do realizacji procesu dydaktycznego i zapewnienia właściwych warunków socjalnych studentom.. W obiekcie znajduje się bardzo duża ilość ławek i krzesełek, gdzie studenci mogą spędzać czas między zajęciami. Dodatkowo w budynkach Wydziału znajdują się punkty gastronomiczne oraz automaty z napojami, co w pełni zaspakaja potrzeby studentów. Budynki Wydziału są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Znaczącymi udogodnieniami są podjazdy do budynku, windy z informacją głosową, specjalnie przystosowane toalety oraz sale wyposażone w specjalny sprzęt nagłaśniający.

Budynek Wydziału Zarządzania posiada szatnię, która pozwala studentom swobodnie przebywać na Uczelni, bez względu na warunki pogodowe. Dodatkowo mieszczą się w nim punkty kserograficzne, które ułatwiają studentom dostępność materiałów dydaktycznych. Na terenie Wydziału znajduje się parking, który zabezpiecza potrzeby studentów korzystających z samochodów. Bardzo dobrym rozwiązaniem jest umieszczenie w kompleksie Wydziału sali sportowej, która spełnia oczekiwania studentów i pozwala na rozwój aktywności i sprawności fizycznej. Sala ta, podobnie jak cały budynek jest bardzo nowoczesna i spełnia najwyższe standardy.

Studenci pytani o swoją ocenę bazy socjalnej Wydziału Zarządzania uznali ją za wzorową. Dostrzegają oni znakomite warunki, które są im oferowane i są świadomi bardzo dobrego standardu na tle innych uczelni oraz UW. Szczególnie są bardzo zadowoleni z obiektów sportowych Wydziału, z których mogą korzystać oraz z wyposażenia sal, w których odbywają się zajęcia.

Baza dydaktyczna Wydziału jest nowoczesna, bardzo dobrze wyposażona i zapewnia pełną realizację standardów kształcenia. Sale dydaktyczne są wyposażone w sprzęt audiowizualny i komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem. Studenci mają zapewniony dostęp do Internetu. W Bibliotece studenci mają dostęp do wszystkich zalecanych podręczników i czasopism. Liczba miejsc w czytelni zapewnia dogodne warunki do studiowania literatury. Biblioteka i czytelnia otwarte są w dniach i godzinach dostosowanych do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Sala sportowa, punkty gastronomiczne spełniają oczekiwania studentów.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Na wydziale Zarządzania UW bardzo prężnie działa Samorząd Studencki. Jego działalność jest zabezpieczona przez Władze Dziekańskie poprzez zapewnienie pomieszczeń, wyposażonych w niezbędny sprzęt biurowy. Dodatkowo otrzymuje on środki na działalność studencką, które pochodzą z puli ogólnouniwersyteckiej, rozdysponowywanej przez Samorząd Studencki UW. Samorząd ma też możliwość występowania o środki do Władz dziekańskich. Przedstawiciele Samorządu wydziałowego bardzo dobrze ocenili wielkość tych środków i są zadowoleni z trybu ich przyznawania. Członkowie Samorządu bardzo pozytywnie wypowiadali się o współpracy z Władzami Wydziału. W ich opinii Władze są bardzo otwarte na postulaty studentów i zapraszają studentów do współpracy w zakresie istotnych spraw studenckich.

Samorząd Studencki deleguje swoich przedstawicieli do Rady Wydziału. Stanowią oni wraz z doktorantami 23% składu Rady. Jest to zgodne z przepisami ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Dodatkowo wydają oni opinie do planów studiów i programów nauczania przyjmowanych przez Radę Wydziału. Bardzo dobrym rozwiązaniem jest też udział studentów w Radzie Programowej, która zajmuje się budowaniem planów i programów oraz przygotowywaniem zmian.

Dodatkowo na Wydziale działa wiele organizacji studenckich lub absolwenckich. Wśród nich szczególnie aktywnie działa biuro karier oraz Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Obie organizacje otrzymują wsparcie ze strony Władz Wydziału i mogą się pochwalić efektami

swojej działalności. Jedynym mankamentem na tym polu może być traktowanie AIP jako podmiotu zewnętrznego w kwestiach lokalowych. Wydaje się to nieuzasadnione, zważywszy na pro-studencki charakter działalności oraz podnoszenie atrakcyjności studiów, szczególnie ekonomicznych.

Samorząd Studentów oraz organizacje studenckie, w tym kulturalne, mogą promować swoją działalność wykorzystując liczne tablice ogłoszeń oraz stronę internetową, zarówno Samorządu Studenckiego jak i wydziałową. Prowadzą również akcje informacyjne na terenie Wydziału. Władze Dziekańskie umożliwiają im dla propagowania swojej działalności np. wejście na zajęcia. Jest to bardzo dobre rozwiązanie, promujące aktywną działalność studencką.

Samorząd Studentów Wydziału Zarządzania korzysta również bez zastrzeżeń z kompetencji ustawowych w zakresie pomocy materialnej. Deleguje on przedstawicieli do komisji stypendialnych oraz uczestniczy w podziale środków z Funduszu Pomocy Materialnej.

2.Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej

Na Wydziale Zarządzania przyznawaniem pomocy materialnej zajmuje się Wydziałowa Komisja Stypendialna. Jest ona powoływana z zachowaniem reguły o większościowym udziale studentów, zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Komisja na podstawie swoich prac wydaje decyzje, które są zgodne z Kodeksem Postępowania Administracyjnego. Zawierają podstawę prawną, decyzję, uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości odwołania się. Komisja sporządza również protokoły, które dokumentują jej prace i potwierdzają demokratyczne zasady podejmowania decyzji.

3.Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie ze studentami odbyło się w trakcie zajęć z 3. rokiem kierunku *zarządzania*. Obecni na spotkaniu bardzo pozytywnie wypowiedzieli się o swojej Uczelni oraz Wydziale. Zapytani o możliwość ponownego wyboru uczelni bez wahania odpowiedzieli, iż wybraliby Wydział Zarządzania UW. Jako główne powody swojego wyboru podali wysoki poziom kadry naukowo-dydaktycznej oraz infrastrukturę Wydziału. Ich zdaniem elementy te powodują, że są oni profesjonalnie kształceni i to w bardzo dobrych warunkach.

Studenci nie mieli uwag do kontaktu z wykładowcami. Ich zdaniem nauczyciele akademicy bardzo rzetelnie informują o zasadach i formach zaliczeń, których przestrzegają w sesji egzaminacyjnej. Podobnie jest z dostępnością wykładowców na konsultacjach. Studenci potwierdzili, że są oni obecni podczas dyżurów, które są podane na stronie internetowej. Stwierdzili jednak, że w przypadku ustalania warunków zaliczenia, zdarzały się przypadki zmiany kryteriów, o czym studenci nie byli informowani.

Obecni na spotkaniu również pozytywnie wypowiadali się o dostępie do informacji związanych z tokiem studiów. Ich zdaniem dobrze zorganizowana strona internetowa zaspokaja ich potrzeby w tym zakresie. Nie mieli też poważniejszych uwag pod adresem systemu USOS. Zaznaczyli jednak, że jest on dość zawodny, co implikuje przerwy w jego funkcjonowaniu oraz zawieszanie się. Studenci bardzo chwalili ekrany LCD, na których przekazywane są im informacje o miejscu i godzinie rozpoczęcia zajęć oraz wiele innych informacji. Mieli jednak ogólny postulat pełnego komunikowania się z nimi w przypadku zmian programowych w planach studiów i programach nauczania oraz określaniu zasad ukończenia studiów. Ich zdaniem powinno się to odbywać na spotkaniach ze studentami, a nie poprzez zamieszczanie tych zmian w dokumentach na stronie internetowej. Są oni zdania, że rozwiązania takie powinny być szeroko konsultowane ze studentami.

Studenci pozytywnie ocenili system przyznawania pomocy materialnej. Ich zdaniem zasady przyznawania pomocy materialnej oraz dostępność informacji bardzo usprawniają cały proces. Ubolewają oni jednak, że mimo dość szybkiego uzyskania informacji o przyznaniu lub nie stypendium, mija długi okres zanim zostaje ono wypłacone. Studenci są bardzo zadowoleni z dostępu do informacji dotyczącej wymiany międzynarodowej oraz krajowej. Ich zdaniem proces ten jest bardzo sprawnie zorganizowany. Podobnie pochlebnie wypowiadali się o funkcjonowaniu biblioteki. Czas oczekiwania na książkę oraz godziny otwarcia biblioteki są dostosowane do wymagań studentów. Obecni na spotkaniu również pozytywnie wypowiedzieli się o dostępie do komputerów i Internetu. Zdaniem studentów Wydział Zarządzania spełnia ich oczekiwania na tym polu.

Studenci zgłosili bardzo stanowczą uwagę pod adresem pełnomocnika odpowiedzialnego za praktyki, który zajmuje się bezpośrednio kontaktem ze studentami. Ich zdaniem jest to osoba nieprzychylna studentom oraz niewłaściwie podchodząca do problemów praktyk. Studenci uważają, że komplikuje ona znacząco proces odbywania praktyki i oczekują stosownych zmian.

Z drugiej strony, studenci są zadowoleni z pomocy jaką otrzymują w zakresie znajdowania miejsca praktyk, szczególnie ze strony biura karier.

Samorząd Studencki znajduje bardzo dobre warunki współpracy z Władzami Wydziału oraz dla działalności na rzecz społeczności studenckiej. Organizacje studenckie oraz Koła Naukowe otrzymują wsparcie finansowe i pełną opiekę naukowo-organizacyjną.

Poprawy wymaga proces przekazywania informacji związanych ze zmianami w planach studiów i programach nauczania oraz opieką nad praktykami

Warunki socjalne i baza dydaktyczna znajdują w ocenie studentów bardzo wysoką pozycję.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów,.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Nauczania oraz w Dziekanacie Wydziału. W trakcie oceny dokumentacji zostały sprawdzone: teczki osobowe studentów i absolwentów, karty okresowych osiągnięć studenta, protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest w centralnie w formie elektronicznej dla całej Uczelni przez Dziekanat - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Księga dyplomów - prowadzona jest centralnie w formie elektronicznej dla całej Uczelni. *Nieprawidłowo jest nadawany numer dyplomu, bowiem nie może on być łamany przez skrót nazwy wydziału oraz rok ukończenia studiów. Zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia „do księgi dyplomów wpisuje się liczbę porządkową stanowiącą numer dyplomu”.* Potwierdzenie odbioru dyplomu znajduje się w teczce absolwenta.

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są prawidłowo.

Indeksy – W uniwersytecie Warszawskim nie wydaje się indeksów.

Karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są prawidłowo. Wskazana jest zmiana ich nazwy, tak aby były one zgodne z cytowanym rozporządzeniem, tj. „*karty okresowych osiągnięć*”

studenta”. W kartach egzaminacyjnych brak jest punktów ECTS.

Teczki osobowe studentów

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa studenta, poświadczona fotokopia dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, aktualna fotografia kandydata, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty egzaminacyjne (*a nie karty okresowych osiągnięć studenta*), podpisana przez prodziekana umowa o warunkach odpłatności za studia w Uniwersytecie Warszawskim, kopia decyzji o przyjęciu oraz potwierdzenie odbioru tej decyzji, a także potwierdzenie odbioru legitymacji. *Brak jest natomiast dokumentacji z postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na studia.*

W aktach studentów, którzy otrzymali zgodę na urlop, osób wznawiających studia, a także osób przeniesionych znajdują się kopie decyzji w tych sprawach. *Jedynie w przypadku osób, które otrzymały zgodę na powtarzanie roku brak było kopii tych decyzji.*

Skreślenia dokonywane są przez Prodziekana, co jest niezgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), bowiem skreślenia z listy studentów dokonuje kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej. Jednakże w czasie wizytacji przedstawiono upoważnienie Dziekana do wydawania decyzji dotyczących skreśleń z listy studentów dla Prodziekana. Zwraca się uwagę, iż w takich przypadkach, gdy decyzje te podejmuje Prodziekan, pieczęć pod podpisem na decyzji powinna wskazywać, iż decyzja ta podpisywana jest z upoważnienia Dziekana. W dokumentacji znajduje się potwierdzenie odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz suplement. W dokumentacji znajduje się potwierdzenie odbioru dyplomu, jego odpisu i suplementu.

W suplementach do dyplomu wskazane jest skorygowanie zapisów w pt. IV ust. 1, „...forma studiów: (niestacjonarne – zaoczne)...” i wpisywanie określeń zgodnych z ustawą, tj. studia niestacjonarne.

Dokumentacja toku studiów powinna zostać w pełni dostosowana do obowiązujących przepisów prawa.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		x			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			x		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	x				
Cz. II	Efekty kształcenia		x			
Cz. V	Badania naukowe	x				
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		x			
Cz. VI	Baza dydaktyczna	x				
Cz. I, VII	Sprawy studenckie	x				
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			x		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		x			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		x			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Kierunek *zarządzanie* jest wiodącym kierunkiem kształcenia na Wydziale Zarządzania UW. Zasoby kadrowe, koncepcja kształcenia, znakomita baza dydaktyczna, kontakty między narodowe i badania naukowe stwarzają pełną szansę rozwoju kierunku. ,

W odpowiedzi na raport Władze Uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do: Planów studiów i programów nauczania, Kontaktów z otoczeniem oraz poziomu umiędzynarodowienia.

Tabela nr 6.

Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardu po odpowiedzi uczelni na raport				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Plany studiów i programy nauczania		x			
Kontakty z otoczeniem	x				
Poziom umiędzynarodowienia.	x				